

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno nuomonės dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui ir Tarybai „Bendradarbiavimo teisėsaugos srityje stiprinimas ES. Europos keitimosi informacija modelis (EKIM)“ santrauka

(Visą šios nuomonės tekstą anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis galima rasti EDAPP interneto svetainėje <http://www.edps.europa.eu>)

(2014/C 32/08)

1. Įvadas

1.1. Konsultacijos su EDAPP

1. 2012 m. gruodžio 7 d. Komisija priėmė Komunikatą „Bendradarbiavimo teisėsaugos srityje stiprinimas ES. Europos keitimosi informacija modelis (EKIM)“ (toliau – komunikatas) ⁽¹⁾. Tą pačią dieną Komisija priėmė ataskaitą dėl 2008 m. birželio 23 d. Tarybos sprendimo 2008/615/TVR dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo gerinimo, visų pirma kovos su terorizmu ir tarpvalstybinio nusikalstamumu srityje (toliau – Priemo sprendimas), įgyvendinimo ⁽²⁾. Ši ataskaita nebus atskirai aptariama šioje nuomonėje, tačiau apie ją užsimenama siekiant geriau suprasti komunikato priėmimo aplinkybes.

2. Prieš priimant komunikatą, EDAPP buvo suteikta galimybė pateikti neoficialias pastabas. EDAPP teigiamai vertina tai, kad komunikate atsižvelgta į kai kurias jo pastabas.

1.2. Komunikato priėmimo aplinkybės ir tikslai

3. Stokholmo programa ⁽³⁾ siekiama numatyti priemones būsimiems uždaviniams spręsti ir toliau stiprinti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, be to, joje aptariami veiksmai, kuriais daugiausia dėmesio skiriama piliečių interesams ir poreikiams. Šioje programoje nustatyti 2010–2014 m. laikotarpio ES prioritetai teisingumo ir vidaus reikalų srityje ir apibrėžtos laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės teisėkūros ir veiksmų planavimo strateginės gairės pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 68 straipsnį ⁽⁴⁾.

4. Stokholmo programoje visų pirma pripažįstama, kad ES vidaus saugumo srityje plėtojant informacijos valdymą ir keitimąsi ja reikalingas nuoseklumas ir konsolidavimas, be to, Tarybos bei Komisijos prašoma įgyvendinti ES vidaus saugumo srities informacijos valdymo strategiją, įskaitant griežtą duomenų apsaugos tvarką. Šiomis aplinkybėmis Stokholmo programoje Komisijos taip pat prašoma įvertinti, ar reikia parengti Europos keitimosi informacija modelį (EKIM), grindžiamą ES keitimosi informacija srityje galiojančių priemonių įvertinimu. Šis įvertinimas turėtų padėti nustatyti, ar šios priemonės veikia taip, kaip buvo numatyta iš pradžių, ir ar jos padeda siekti informacijos valdymo strategijos tikslų ⁽⁵⁾.

5. Atsižvelgdama į Stokholmo programą, Komisija 2010 m. liepos mėn. paskelbė komunikatą ⁽⁶⁾ (toliau – 2010 m. komunikatas), kuriame išsamiai nagrinėjamos galiojančios, įgyvendinamos arba svarstomos ES lygmens priemonės, reguliuojančios asmens duomenų rinkimą, saugojimą arba tarpvalstybinį perdavimą teisėsaugos arba migracijos valdymo tikslais.

6. Šiame komunikate, atsižvelgiant į Stokholmo programoje pateiktus raginimus ir remiantis 2010 m. komunikatu, siekiama kritiškai įvertinti praktikoje taikomą tarpvalstybinio keitimosi informacija ES tvarką ir pateikti galimų patobulinimų rekomendacijas.

3. Išvados

37. EDAPP palankiai vertina tai, kad komunikate, pabrėžiant poreikį užtikrinti aukštą duomenų kokybę, saugumą ir apsaugą, deramas dėmesys skiriamas duomenų apsaugai, ir primena, kad nepaisant to, kokios tvarkos ar sekos bus laikomasi keičiantis informacija, privalu laikytis duomenų apsaugos, saugumo ir kokybės taisyklių, ir nepažeisti priemonių, kuriomis galima naudotis, tikslo.

⁽¹⁾ COM(2012) 735 final.

⁽²⁾ COM(2012) 732 final.

⁽³⁾ Stokholmo programa „Atvira ir saugi Europa piliečių labui ir saugumui“, 2010 3 3 Tarybos dokumentas 5731/10.

⁽⁴⁾ Sutartis dėl Europos Sąjungos veikimo (OL C 83, 2010 3 30, p. 47).

⁽⁵⁾ Stokholmo programos „Atvira ir saugi Europa piliečių labui ir saugumui“, 2010 3 3 Tarybos dokumentas 5731/10, 4.2.2 skirsnis.

⁽⁶⁾ 2010 m. liepos 20 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „Informacijos valdymo laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje apžvalga“, COM(2010) 385 final.

38. EDAPP taip pat:

- teigiamai vertina komunikate daromą išvadą, kad nereikalingos nei naujos ES lygmens teisėsaugos duomenų bazės, nei naujos ES keitimosi informacija priemonės,
- pabrėžia poreikį nustatyti teisingumo ir vidaus reikalų srities priemonių ir iniciatyvų išsamaus vertinimo procedūras, kurias atlikus būtų galima nustatyti išsamią, integruotą ir tinkamos struktūros ES informacijos valdymo ir keitimosi ja politiką, ir ragina Komisiją toliau atlikti kitų galiojančių priemonių įvertinimą,
- ragina Komisiją: i) atsižvelgiant į technologijų pokyčius, didelės apimties IT sistemų patobulinimus ir vis dažnesnį duomenų, kurie iš pradžių buvo surinkti kitais nei kova su nusikalstamumu tikslais, naudojimą, apsvarstyti duomenų apsaugos principų veiksmingumą; ii) taip pat apsvarstyti dabartinių tendencijų, susijusių su plačiai paplitusia, sistetine ir aktyvia neįtariamų asmenų kontrole, įtaką visuomenės saugumui ir faktinę jų naudą kovojant su nusikaltimais; atsižvelgiant į šių svarstymų rezultatus turėtų būti sudarytos sąlygos parengti išsamią, integruotą ir tinkamos struktūros šios srities ES informacijos valdymo ir keitimosi ja politiką,
- pabrėžia, kad vykstančios diskusijos dėl direktyvos pasiūlymo neturėtų sukliudyti Komisijai apibendrinti duomenų apsaugos problemų ir rizikos ir, remiantis galiojančia teisine sistema, pasiūlyti galimus patobulinimus, taip pat rekomenduoja toliau kuriant Europos keitimosi informacija modelį atsižvelgti į šias diskusijas, visų pirma dėl įtariamų ir neįtariamų asmenų duomenų tvarkymo atskyrimo,
- visiškai pritaria, jog būtina persvarstyti esamas priemones ir suderinti jas su siūloma direktyva bei ragina Komisiją imtis tolesnių veiksmų,
- ragina Komisiją įvertinti esamas priemones jas įgyvendinant, taip pat atlikti tokį vertinimą priemones visiškai įgyvendinus,
- rekomenduoja, kad gairėse dėl duomenų perdavimo kanalo pasirinkimo, kurias Tarybos prašoma parengti, būtų atsižvelgiama į pasekmes, susijusias su tikslo ribojimu ir atsakomybe,
- ragina Komisiją aiškiau pagrįsti priežastis, dėl kurių pagrindiniu duomenų perdavimo kanalu pasirinktas Europos duomenų perdavimo kanalas, kuriame naudojamos SIENA priemonės, ir įvertinti, ar šis pasirinkimas atitinka pritaikytosios privatumo apsaugos principą,
- džiaugiasi, kad komunikate primenama, jog informacija faktiškai gali būti keičiama ir ji naudojama tik tuomet, kai tai leidžiama pagal teisės aktus, įskaitant duomenų apsaugos taisyklių laikymąsi, ir prašo Komisijos pradėti derinti sąlygas vieno langelio principui įgyvendinti, siekiant užtikrinti panašius reikalavimus visose valstybėse narėse ir veiksmingą asmenų apsaugą,
- rekomenduoja į Komisijos numatytą schemą įtraukti mokymus, susijusius su informacijos saugumu ir duomenų apsauga, taip pat ragina užtikrinti mokymus valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2013 m. balandžio 29 d.

Peter HUSTINX

Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas